

SIGRÚN KRISTÍN MAGNÚSDÓTTIR

PISTILL RITSTJÓRA

Þessi útgáfa af Gátt er sú tíunda í röðinni. Ritið ber þess merki og er sérlega veglegt og úrval greina fjölbreytt. Jafnframt eru tíu ár liðin frá því að Fræðslumiðstöð atvinnulífsins (FA) hóf starfsemi. Gátt er ársrit FA og undirtitillinn er sá sami og áður: Ársrit um framhaldsfræðslu. Í ritinu í ár er alhliða umfjöllun um framhaldsfræðslu á Íslandi og í Evrópu og helst þema ársins, þróun framhaldsfræðslunnar, í hendur við þróun viðmiðaramma og menntunar í atvinnulífinu.

Á tímamótum er við hæfi að staldra við og líta yfir farinn veg. Á áratugnum sem liðinn er síðan Gátt kom út í fyrsta skipti hefur orðið gagnger breyting á tækifærum til fræðslu fullorðins fólks með takmarkaða eða enga menntun úr framhaldsskóla. Nýjar aðferðir, nýjar leiðir og ný hugtök hafa orðið til. Stiklum á stóru: BSRB, fjármálaráðuneytið og Samband íslenskra sveitarfélaga urðu aðilar að FA. Framhaldsfræðsla var gerð að fimmtu stöðinni í íslensku menntakerfi með nýjum lögum um framhaldsfræðslu sem sett voru 2010 og reglugerð 2011. Með lögnum og reglugerðinni er fjármagn tryggt til framkvæmda þeirra þriggja meginleiða eða úrræða sem Fræðslumiðstöðin hefur þróað: námsleiða eftir vottuðum námskrám, náms- og starfsráðgjafar og raunfærnimats.

Í fyrstu Gátt endaði ávarp þáverandi menntamálaráðherra, Þorgerðar Katrínar Gunnarsdóttur með ósk um að Fræðslumiðstöð atvinnulífsins tækist með vinnu sinni að rjúfa vegginn á milli formlega og óformlega skólakerfisins og stuðla að því að menntastofnanir líti með opnum hug til þeirra einstaklinga sem óska eftir að stunda nám í framhaldsskólum landsins. Veggurinn er ekki fallinn en stór skörð komin í hann. Hann er orðinn yfirstíganlegur.

Á árunum tíu hafa 39 námskrár orðið til og verið vottaðar. Samstarfsaðilar hafa verið gæðavottaðir. Ferli við mat á raunfærni, það er mati á þeirri hæfni og þekkingu sem aflað hefur verið utan formlega skólakerfisins, hefur verið fest í sessi og skilyrðislaust viðurkennt að raunfærnimat geti komið í stað verklegra eða bóklegra greina í framhaldsskóla. Og síðast en ekki síst ber þess að geta að fjöldi einstaklinga sem sótt hafa náms- og starfsráðgjöf á tímabilinu myndi nægja til að fylla Eldborg, hjarta Hörpu nær 20 sinnum. Í

ritinu í ár er þessari þróun gerð ríkuleg skil.

Hér gefur að líta fræðilegar greinar, skilgreiningar, reynslusögur og lýsingar á ýmsum möguleikum sem í boði eru fyrir fullorðið fólk. Nálgun viðfangsefna er út frá sjónarhóli þeirra sem Fræðslumiðstöð atvinnulífsins á að þjóna, einstaklinga, atvinnulífsins og samfélagsins. Við lesturinn kemur í ljós leiðarstef eða rauður þráður, ofinn úr tveimur þáttum. Annar þátturinn er starfsfólk eða einstaklingar sem verða sífellt að afla sér nýrrar þekkingar og hinn er vinnustaðir sem eru mikilvægur vettvangur færniþróunar. Af þessu leiðir að atvinnulíf og starfsfólk verða í sameiningu að axla veigamikinn hluta ábyrgðar á símenntun og starfsþróun. Í greinunum kemur ennfremur fram að með því að hlúa að einstaklingum og opna þeim tækifæri til þess að takast á við ný verkefni í vinnu og námi eflast þeir sem starfsmenn og fyrirtækin sömuleiðis. Um leið hagnast atvinnulífið, samkeppnishæfnin styrkist og hægt verður að skjóta traustari stöðum undir velferð og hagsæld samfélagsins.

Í ritinu eru fastir liðir að venju. Í þættinum *Hvað áttu við?* eru settar fram tillögur um skilgreiningar og þýðingar á iðorðum sem varða nám fullorðinna. Þá er einnig að finna umfjöllun um tölur úr framhaldsfræðslunni sem varpa ljósi á þróunina, fjölda einstaklinga, kennslustunda og viðtala. Að lokum eru greinar um starfsemi FA, NVL, og Þróunarsjóð framhaldsfræðslu. Þar er lýst verkefnum sem unnið hefur verið að og hafa það öll að leiðarljósi að auka færni fólks á vinnumarkaði og efla framhaldsfræðslu.

Fyrir hönd ritstjórnarinnar vil ég þakka öllum sem hafa lagt hönd á plóginn fyrir ánægjulegt samstarf.

Sigrún Kristín Magnúsdóttir

Njótið lestursins!